

MIT TETT BANDHOLTZ TÁBORNOK, akinek a kommunisták eltávolították a szobrát Pesten?

Az "Amerikai Magyarország" elsőnek közölte a világsajtóban, hogy a magyarországi kommunisták eltávolították a Szabadságtérről Bandholtz amerikai tábornok szobrát, amelyet hálája jeléül emelt a magyar nemzet 1934-ben.

Ezzel kapcsolatban érdemes visszaidézni az amerikai tábornoknak, a Columbia University Press kiadásában 1933-ban megjelent naplójából a következő részletet (136. oldal):

1919 október 6. Mult éjszaka, rögtön vacsora után, Horowitz ezredes jelentette nekem, hogy a románok teherautókkal a Nemzeti Múzeumnál vannak és sok műkincset el akarnak szállítani. A katonai misszió október elsejei ülésén határozatot hozott, hogy bár a románok több műkincset és történelmi ereklyét magukénak követelnek, addig semmit nem kaphatnak, amíg a szövetségségi katonai misszió illetékes bizottsága — amelynek elnöke az amerikai Shafroth kapitány — a tárgyak illetékességét meg nem állapítja.

— Mikor a hirt kézhezkaptam, Horowitz ezredessel és egy amerikai katonával a Nemzeti Múzeumhoz mentünk, amelyet erős román katonai őrizet alatt találtunk. Egy román fel akart minket tartóztatni, de ezt később megbánta....

A továbbiakat már ugyyszólván az egész magyar közvélemény ismeri: hogyan kergette el lovaglóstorával Bandholtz tábornok a teljes fegyverzetben őrt álló román katonákat, hogyan pecsételte le és látta el aláírásával a Nemzeti Múzeum összes bejáratát és mindez — hogyan mentette meg a Nemzeti Múzeum felbecsülhetetlen történelmi emlékeit.

1945-ben a kommunisták csak a szobor talapzatán lévő felírást eltávolították el. Most a proletárdiktatura már a szobrot is eltávo-

litotta. Időközben, még ugyanabban az esztendőben, ugyancsak a Szabadság-téren, egy nagy szovjet hősi emlékművet emeltek.

Bandholtz tábornok a magyar nemzeti vagyon és a magyar történelmi örökség pótolhatatlan értékeit mentette meg. Harminc esztendő távlatából — így látszik — ez imperialista és népellenes bűncselekménynek minősült.

Itt talán arra is érdemes visszamelegézni, hogy 1945 januárjában és februárjában, amikor már Pest orosz kézre került, Budát pedig még tartották a német csapatok, a "dicsőséges felszabadítók" naponta többször törtek be a Nemzeti Múzeumba. Ujságpapírral és a többi között Voltaire saját kezeirású kézírataival világítva, a bombázás és állandó ágyutüz miatt a pincébe hordott történelmi ereklyék között "értékeket", — órákat és kerékpárokat — kerestek.

Akkor, 1945 január és februárjában sokan gondoltak Bandholtz tábornokra: ha élt volna és jelen lehetett volna, mint az első világháború utáni "felszabadításnál", — minderre nem került volna sor.

És ha Bandholtz tábornok ma is élne, bizonyára kitüntetésnek venné, hogy Rákosi Mátyás második proletárdiktaturája, a második "felszabadítókat" megőrkítő térről elszállította emlékművét.

Hivatalos magyarázat.

Április 15. — Most érkezett, újabb jelentés szerint, hivatalosan bejelentették, hogy Bandholtz tábornok szobrát csak "ideiglenesen" szállították el és vissza fogják vinni eredeti helyére. Talán csak nem a politikai rendőrségre vitték a köztisztletben álló amerikai tábornok emlékművét, hogy Pauker Anna kívánságára valamilyen vallomást csikarjanak ki belőle?....